

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatos katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt kiadott lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Náador grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Közreműködő: Szammer Imre könyvnyomdája.

Habozás.

(*)-Hogy Magyarország gazdaságilag, politikailag, társadalmilag beteg és pedig nagyon beteg, azt ma jóformán mindenki beismeri, úgy hogy bizonyításával fáradozni szinte felesleges.

Az ország vezető férfiainak nyilatkozatai, melyekkel ugyszólván lépten-nyomon találkozunk; gondolataik, aggodalmaik, melyek e nyilatkozatokban köztudomásukká lesznek, a becsületes keresztény sajtó fel-fel jaidulása, mely immár napirenden van, ugyanarra, hogy szinte megszokottá válik; a sokszor látszólag csekély jelentőségű események, melyek az őszinte hazafiaknál mégis komoly gondolatok okozói, setét színekben festik hazánk jelen állapotát s alig nyujtanak egy gyenge fényugárt, mely a még setétebb jövőt bevilágítaná.

Nem foglalkozunk hosszasan e szomorú állapotok okaival, melyek atyáink drága örökét ily nehéz sorsra juttatták; hisz mindnyájan tisztában vagyunk azzal a most már több mint harmincz éve uralkodó rendszerről, melynek polyp karjai mindenhova elértek, minden téren dolgoztak egy elenyésző csekély számú érdekeszövetkezet javára, kiszámíthatlan kárára az országnak s ez ország fenntartó elemének.

Ép a napokban méltatta ez áldatlanul garázdálkodó rendszert érdeme szerint az ellenzék legelső publicistája, s nem hisz-

szük, hogy van valaki, ki szívainak czáfolására vállalkoznék

hogy dacára annak, hogy a bajt ily alaposan ismerjük, nincs ember, ki ennek gyógyításához erős kézzel hozzányulni merne, annak oka nem más, mint a kislelkűség, mely a liberalizmust annyi időn keresztül fenntartotta. A reakció, a sötétség, a bigottság jelszavaitól való félelem még mindig imponál, a terrorizmus, mely a liberalizmus szent nevében harmincz estendőn keresztül működött, még mindig talál módokat, eszközöket arra, hogy minden jóirányú törekvést mindjárt csirájában elfojtsion

Ott állunk jelenleg, ahol a beteg ember, ki érzi, tudja, hogy halálos bajától csak egy merész operáció mentheti meg, de fél a késtől, melylyel ezen operációt az orvos végrehajtja. Tudja, hogy a műtét vérvesztéssel jár, s bár oktalanul, mégis félti a megromlott vért, melytől pedig megszabadulni egyenlő volna a gyógyulással.

A mi vezető embereink is ismerik ezt a gyógyító vasat, a kétélű kardot, melynek sz. Pál a kereszténység tanítását nevezi, tudják, mert lehetetlen nem tudniok, hogy ez az egyetlen orvosság a kor ezer bajával szemben, de félnek a vágástól, mely fájni fog, bár utána gyógyulás következik.

Belátják, hogy a kisipar s vele együtt a kisiparos napjai megvannak számlálva, de félnek az ipartörvény keresztény szel-

lemű revideálásától; tudják, hogy a gazdálkodó embert a börze, a spekuláció, a pénz emberei teszik tönkre, de ezeknek érdekei még mindig nebantásvirág előttük, a szövetkezetek létesítése, támogatása még mindig vétek számba megy; tisztán látják, hogy egyedül egy hitében, erkölcaeiben erős nemzedék képes a hazát igazán szeretni s azt a jövő fenyegető viharai ellenében megvédeni, de a vallásos jellegű iskola mégis veres posztó szemükben, s azt hiszik, hogy a vallásos nevelés theoretikus hangzatásával eleget tettek kötelességüknek.

Naponta szemlélik az egyházpolitika nemzetemészítő hatását, a felekezetiellenesség, az istentelenség terjedését, de e törvények reviziója egyenlő volna a mindenkinek jogát biztosító? szabadelvűség megtagadásával.

A tapasztalat megmutatta, hogy a Magyarországon életben levő választási rendszer kigunyolása a parlamentarizmusnak; de hogy ennek eltörlésével a liberalizmus becsületén csorba ne essék, a kuriai bíraskodással, s a fúvardjak megállapításával iparkodnak kiszabadítani a sárból a szabad választások kátyuba került szerkezt.

Országos aggodalmat okoz Erdély hűségese jó népének a székelységnek állilése, s mégis kitortek mult heten a liberalis fájdalomkönyvek, mikor a néppárt a becsületes, de szomorú sorsu emberek megerősítésére, bátorítására köztük megjelent.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Mese az üvegkastélyról.

Irta: M. Prigl Olga.

Beresiné nagyon jó anya volt, azt nem vitathatta el tőle senki. A gyerekei olyanok voltak mindig, mint a cukorkababák, tiszták és hófehérek a gondosan kolmizott párnácskáikban, kivasalva az utolsó foktőszallagocskáig. És mindezek dacára a Bercsiné kezei is hófehérek maradtak, pedig soha mosóné, vasalóné át nem lépte a küszöbüket. Nem is történhetett volna másképen, hogy Bercsiné még mindig az anyja fehérneműiben járjon, a koronával himzett, monogrammos szép holmikban, a lenszagu tiszta vásznakban, a melyeken még a vasaló is jókedvűen siklott tova, mintha ósokolgatta volna a selyempuha ráncokat. Pedig csak olyanok voltak már a szálai, mint a pókháló szövése, mint a lehellet, mint maga az álom, mely a Bercsi család fényes multjából megmaradt. Bercsiné kegyelettel ápolta, gondozta mind a kettőt. Majd! — majd! — és szelid kék szemei felcsillantak, alakja kiegyenesedett. Az ura szintén félve nézett rá olyankor, még jobban össze görnyedtek a vállalai és csaknem méltóságos asszonyának szólította a feleségét. Hja! — mint régen. Oh pedig nem is volt olyan nagyon régen. Még a szomorú korisíták is megvannak a kastély előtt s a madarak ép úgy fészkelnek rajta, csak épen hogy a

kastélyban lakik más. Mikor az édes apjuk az öreg méltóságos ur átköltözött ama szűk, örökös lakásba, a mely csendes, amelyből nem perelhet ki bennünket senki, — mondom akkor a sorsában osztozkodhattak azok is, a kik idefent maradtak ebben a fényesnek mondott, ragyogó világban. Csak épen az a különbség volt benne, hogy abba a keskeny. hónapos szobába, a melyet valahol egy elrejtett kis vidéki városban béreltek, — mégis csak befutott a világoosság, behallatszott a zaj, kíváncsi emberek bekandikáltak az ablakon, látni, tudni akartak mindent. Szinte követelőztek, hogy sajnálkozhassanak, oh hisz az emberek oly résztvevők tudnak lenni, ha a melletti sajt. magukra mosolyog a sors. Ezeket se hagyták békén s az egy hónapot se tölthették ki, már is állandó témái lettek a zsüroknak. Mint a szegény czifra lepkek, ha tépdelt szárnyaikkal, levert himporukkal a földre kerülnek, az utolsó nyomoru bogár is tapos egyet rajtuk.

A méltóságos asszonyék hát elfutottak onnan egy nagy, óriási városba. Ott ki mertek menni az utcára is, taszigálhatták egymást a járókelőkkel, senki se kérdezte tőlük: ki vagy, mi vagy, honnét jöttél? — A forgatag sodorta őket magával, itt már csak mutatni sem mutatják a részvétet, egyetlen fogalom agítal: ez az én!

A lázas sietség: élni, élni!

A méltóságos asszony leánya zongora-órákat adott. Fűtött reggeltől estig, de nem érezte magát boldogtalan, nem ért rá boldogtalan

lenni. Talán nem is gondolkozott. Este, ha lefeküdt, szeretett volna ábrándozni, de az álom mindig gyorsabban jött, szinte meglepte és zsbibasztó mély álma volt, nem tudott magáról semmit. Szép őszi napok jártak már, idestova letelt az egy esztendő, a gyászév, de ő még mindig feketében járt, sima, egyszerű fekete ruhában. Mutatós alak volt, uri minden mozdulata, fel is tűnt akárhányszor, de úgy el is felejtették mindjárt. Eh, talán valami csinos színésznő, a ki érdekesnek akar látszani. Bercsi Kálmán sem ismerte meg előbb, pedig valamikor régen . . . Hagyjuk a halottakat!

A leány felelte ezt a jogczimre, a melylyel őt Bercsi megszólította. Eles és keserű volt, de arca piros és hamvas, mint az őszi barack a kirakatok üvegtáblái alatt.

A férfi erősen szemé közé nézett a mig mondta:

— Maga nem olyan, mint a milyennek mutatja magát . . .

A leánynak mintha remegtek volna a keskeny ajkaszélei, hangja elcsuklott s majd, hogy el nem sirta magát ott az utcán.

Lopva nézte a férfi, a szive olyan erősen vert, hogy önkénytelen odakapott a kezével, azt hitte, meghallja valaki.

Es akkor este szokatlan csendes volt a kávéházban. A barátai körülfogták. Ugratták szörnyen és minden áron le akarták beazélni. Bolond vagy Kálmán, elvengéd feleségül, mikor nem vihet magával egyebet, mint egy csomó koporsót, a mikben az elmúlt ragyogást árat-

Nem úgy jó urak! Aki akarja a czélt, annak akarnia kell az eszközöket is. Ha ismerjük a bajt, ismerjük a bajok okait, ne féljünk az orvosságtól sem. Keserű lesz ez az orvosság sokaknak, annyi bizonyos, de ez nem elégséges ok arra, hogy gyógyulni ne akarjunk.

Hagyjunk fel azért a tapogatózással, beláthatjuk már, hogy czélra nem vezetnek; mentsünk addig, míg lehet igaz, bátorság kell hozzá, lemondás a csillogó népszerűségről, szembeszállás a megkövesedett előítéletekkel, de ki nem vállalkoznék nagyobbra is, ha a haza jólétéről van szó?

Ezt várjuk mi az új érából, mely szóval már oly sokat ígért, de cse ekedeteiben egy szennyes mult sivár tradícióhoz ragaszkodott, melyektől magát megszabadítani ez ideig nem merete.

Pedig két urnak senki sem szolgálhat. *A szabadulásnak csak egy utja van, az, melyet a kereszt mutat.*

A novemberi kath. gyűlések sorrendje.

A Katholikus Körök Országos Nagyülése.

November 7-én, kedden: Délután 6 órákor. A Magyarországi Katholikus Körök és Olvasó-Egyesületek Országos Szövetsége Igazgató-tanácsának ülése, az Országos Központi Katholikus Kör disztermében.

Este 8 órákor. Társas vacsora az Országos Központi Katholikus Kör éttermében. Egy teríték ára 60 kr.

November 8-án, szerdán: Déléltől 9 órákor. Szent mise az egyetemi templomban.

Déléltől 10 órákor. A Katholikus Körök Országos Szövetségének Nagygyűlése. Az Országos Központi Katholikus Kör disztermében. Délután 3 órákor bankett az Országos Központi Katholikus Kör éttermében. Egy teríték ára 1 frt 20 kr. Délután 3 órákor a nagygyűlés folytatása. A nagygyűléssel kapcsolatban Zichy Nándor gróf üdvözlése 70. születésnapja alkalmából.

gatja nap-nap után. Szegények lesztek, mint a templom egere, odalenn maradsz a karriered kezdetén, mert a pólyás babákat kell ringatnod és esetleg rántást kavarnod a konyhán. Szakácsnéra nem telik, a méltóságos kisasszonyod pedig bajosan volt ilyenféle dolgokhoz hozzászokva?

Bercsi Kálmán szeretett volna egy székét odavégülni a pajtásaihoz, de meggondolta mégis. Elment szép csüdesen. És rá egy hétre szétrepült két név, fiom lehépr papírra nyomva. Nem is hangzott rosszul.

... És Bercsiné mosott, vasalt, főzött otthon és a kezei mégis bőfélére maradtak. Nagyon haragudtak ezért rá a többi asszonyok, a kik nem csináltak egész nap semmit és a kezeik mégis vörösek és szélesek voltak. Ugy-e kérem azt hiszik, hogy csak a leányok közt lehet versengés, de ha egyszer kikötöttek és megvan a „főkötő” — úgy bevitörölték az örök nyugalom és béke hajlokába. Pedig nem úgy van. A leány lelke csukott könyv, nála az érzés még csak sejtelen, az asszony nyílt harezot viv, mert az elvesztett csata ellenében is ott van mindig a biztos menedék, jogos véderő, a férj. És ez mindig sarkal a „mersz”-re. Oh hányszor megsirattam már szelid jó kis leányokat, a kikből minden átmenet nélkül dölyfös és hivalkodó asszonyok lettek, a kiknek élete addig nem volt egyébb üres képmutatásnál! Nem, ezzel nem akartam mondani, hogy Bercsiné is hasonlított volna hozzájuk, de nem tehetett róla ő sem, hogy egy szép alkonynat, mialatt az ablakon keresztül a rezgő nyarfá rytmikusan tánczoló

A Keresztény Szövetkezetek Országos Kongresszusa.

November 9-én, csütörtökön: Déléltől 9 órákor. Szent mise az egyetemi templomban. (Az Eucharisztikus értekezlettel közösen.)

Déléltől 10 órákor. A Keresztény Szövetkezetek Országos kongresszusa az Országos Központi Katholikus Kör disztermében. Délután 1 órákor bankett az Országos Központi Katholikus Kör disztermében. Egy teríték ára 1 frt 20 kr.

Eucharisztikus értekezlet.

November 9-én, csütörtökön: Déléltől 9 órákor. Szent mise az egyetemi templomban Oltári szentség kitételével. Mondja: Városv. Gyula dr. pápai prelátnak, a közp. papnevelő-intézet kormányzója. Déléltől 10 órákor. A szentség: társulatok igazgatóinak értekezlete a Központi papnevelő-intézet disztermében. Délután 1 órákor bankett az Országos Központi Katholikus Kör éttermében. Egy teríték ára 1 frt 20 kr. Délután 3 órákor. Rövid Szentség-látogatás a papi nevelő-intézet kápolnájában. Utána a szentségi társulatok igazgatói értekezletének folytatása. Délután 5 órákor. Szentség-imádás az Angolkisasszonyok templomában. (IV. Lipót-utca 9.) Szent beszéd, tartja Riess Ferencz jézustársasági atya. Csendes imádás. Ünnepeles litánia. Te Deum.

Az Örökimádás-templom központi bizottságának gyászünnep Erzsébet királyné emlékezetére.

November 10-én, pénteken: Déléltől 10 órákor. Szent mise az egyetemi templomban tartja: Csáska György kalocsei érsek. Déléltől 11 órákor. Gyászünnep, a Budapesti Katholikus Kör disztermében.

Emlékbeszéd Erzsébet királyné felett. Mondja: Vaszary Kolos, bibornok hercegprímás.

Az Örökimádásról. Mondja: Wolafka Nándor, v. püspök. (A gyászünnepen a hölgyek egyszerű fekete ruhában, fekete kalappal jelennek meg.)

Délután 4 órákor. Az Örökimádás-templom vidéki bizottságainak elnökei értekezlet tartanak a Budapesti Katholikus Kör helyiségeiben.

A Budapesti Oltáregyesület gyászünnepé üdv. Cziráky Jánosné grófné emlékezetére.

November 12-én, vasárnap: Déléltől 11

leveleit nézte, — mondom, az ő lelkében is megszületett valami. A csábító avult okmány ott feküdt előtte, még csak aznap reggel adta át neki az ura, de azóta átolvasta százszor is. A körifák el sem száradnak a kastélyuk előtt, ugyanazok a madarak fognak énekelni, a mik hajdan és ki fogják építeni az elejét csupa üvegre, hogy úgy fog mutatni, mint egy valószínűs üvegkastély.

Az asszony szelid kék szeme fölécsillant, alakja kiegyenesedett. Az ura, aki már akkor roskatag vállu volt, — csodálatos hamar öregedett, talán hogy az irnoka helyett is maga dolgozott, hogy azt a pár krajczárt is megspórolhassa, — mondom az ura örült, hogy azzal a kicsi irással nagyobb örömet szerzett a feleségének, mint tavaly karácsonykor a száz forintos arany karperecczel. Valahol a régi levelek között fedezte fel.

— Ugy, ugy leltem, ha a miénk nem lesz, marad az övé a kastély...

A babákra gondolt, akiket talán megad az Istenke egy esztendőre, két esztendőre...

A feleségét nézte, annak a ragyogó szemét, délezőg alakját és szinte maga is hinni kezdett a mesében. Dolgozhat annyit, fordulhat úgy a sorsuk, hogy ha ráfizetással is, de visszaválthatják az ősi birtokot, — kijárja az írás...

A idő pedig telt, mult, mint addig: Csak Bercsiné lett egy kicsit idegebb, türelmetlenebb. Hol a berendezés nem tetszett neki, hol a lakás volt szűk és sokat sirt semmiért. Már álmodott és különös szép álmokat, ahol ő volt

órákor. Gyászünnep a Budapesti Katholikus Kör disztermében.

Emlékbeszéd üdv. Cziráky Jánosné grófné felett. Mondja: dr. Steiner Fülöp székesfejérvári püspök. Déléltől 12 órákor. Szent mise az Angolkisasszonyok templomában.

A nagygyűlésekre jelentkezni lehet november 4-ig bezárólag az Országos Központi Katholikus Kör irodájában. (IV. Molnár-utca 11.)

A katolikus körök és olvasó-egyletek országos szövetségének kongresszusára eddig 44 kör és egyelet jelentkezett 151 taggal. A szövetségbe eddig 86 katolikus kör és egyelet lépett.

Az országos keresztény szövetkezeti kongresszusra eddig 24 szövetkezet jelentkezett 50 képviselével.

UJDONSÁGOK.

— Az Oltáregyesület sz. miséje a jövő vasárnap — november 5-én — d. e. 10 órákor a szeméremi templomban fog a Mindenhatónak bemutatni.

Halottak napja. Elmúlt ez a nap is, a holtakról való megemlékezésnek ünnepes napja. Virággal koszorúkkal ékesítettük porló szereteteink sírját, a halottak nyugvóhelyeit. A temető az elköltözötték csendes városa, hol az Urban pihenők várják a boldog feltámadás napját, pezsgő étellel telt meg e napon. Sokat az igaz kegyelet, még többet a pusztán kíváncsiság vezetett oda, de az ezernyi ezer temetőlátogató között alig volt egy is, ki, bár egy pillanatna, magába szállván, gondolatban meg nem hajolt volna a hatalmas misztérium, a Halál előtt. És azokra gondolván, kik nemrég még mosolygó piros arccal jártak közöttünk, együtt szerettek és szenvedtek velünk és immár megtértek a Bíró ítélőszéke elé, mindnyájunk szívében megzendült a fohász: „Adj Uram örök nyugodalmat nekik.” A város összes keresztény templomaiban gyászisteniszteletet tartottak e

a királyné és reggel még türelmetlenebb volt olyankor.

Esztendőre az Istenke csakugyan küldött nekik egy kis leányt. Édes arcú, szőke baba volt, nagy kék szemekkel. Bercsiné csókolta, csókolta és szinte perzselte a lehelle, a hogy ráhajolt:

— Nem soká maradsz itt én egyetlen, elátkozott királykisasszonyom, visszaviszünk az üvegkastélyba, ugy tudczám, ott lesz a te helyed...

Baba visszainteget a csipkés párnájából és mikor beszélni kezd már gyagyogja: királykis-asszony... Az leszel tudczám! az, az...

Es bizonyára álmodik ő is fényes üvegkastélyokról...

Hogy nagyobb lesz, nő, — leül a szőnyegre maga és elmotoz, elbábrál. A virágos szőnyeg, a virágos kert, csak kastély nincs még. Odacsuszik a papa íróasztalához, kibuzza a főköt. Oh sok kincs van abban. Föülről kivesz valamit. Ah mi szép! — Nagy-nagy papiros és rajta sok, sok betű. Odébb csuszik, lekasztja a szegről az ollót. Nyisz, nyisz, — lesz mindjárt üvegkastély, sok sor ablak lesz rajta, itt is lyuk, ott is...

— No nézd anyuka, a baba kastélya!

— Mutasd! — hiáltja kis anyja s a szive verése is elláll ijedtében. A papiros, az írás tánczol szeme előtt.

Baba a gavallér nagypapájára ütött azzal a különbséggel, hogy már akkor végére járt a kastélynak, mielőtt az övé lett volna.

napon, könyörögve a holtak lelkiüdvéért s a székesegyházban, mint jeleztük, délelőtt 9 órakor maga a megyés püspök végezte a gyászszertartást nagy segédlettel, melynek befejezése után K. Horváth István belvárosi plebános megható szentbeszédet mondott. Tegnap este a déli vasuti műhely alkalmazottjai vonultak ki a holdog emlékeztető zászlónya, Rauscher Béláné sírházhoz a sóatóti temetőbe, hol Wekerle Lajos a munkások nevében szép gyászbeszédet mondott, a dalárda pedig Ábrányi Gyászdalát énekelte.

— A kath. körök országos gyűlésére 151 kath. egyleti kiküldött van bejelentve. Fejérmegyeből jelentkeztek a tárnoki kath. kör részéről: *Pelcser Mihály* plebános, *Vicsing András*; a *duna-odonyi* kath. népkör részéről: *Csöngvény Gyula* plebános, *Bajcsák István* tanító; a *mányi* kath. kör részéről: *Schneider János* plebános, *Fuchs Mátyás*, *Berta Ferencz Kummer Ferencz*, *Szontag Mihály*, *Perlein Károly*; az *adonyi* kath. temetkezési egylet részéről: *Bajcsák István* tanító, *Michélys Ferencz*, *Plessner József*; a *székesfejérvári belvárosi* kath. körből: *Gremper István* kanonok, *Kégl Miklós*; a *felsővárosi* körből: *Szalay József* káplán, *Fister József*; a *sár-szent-miklósi* kath. körből: *Horváth Imre* káplán, *Kaldróvits Árpád*; a *móri* kath. körből: *Ponty Fülöp*, *Kriegler Sándor*; a *dozsjai* kath. körből: *Szentiványi Károly* plebános, *Sávik György*, eddig tehát összesen 22. Hátra van még néhány kath. kör, a melyeknek kiküldöttjei jelezve nincsenek s akkor megyénk tekintélyes számmal lesz képviselve az országos gyűlésen. Egyébiránt jelentkezni még mindig lehet november 4-ig.

— A központi kath. egyleti házra befizettek: *Chay Antal* 1 részjegy után 50 frt., *Dorniss István* 1/2 részjegy után 25 frt., *Szalay József* 1/4 részjegy után 25 frt., *Bilkei Ferencz* 1/2 részjegy után 25 frt. és *Gönczöl Antal* ajándék 5 frt., összesen 180 frt.

— A legelő ügyben tegnapelőtt egy gádzákból álló héttagú küldöttséget vezetett *Kalocsay Alán* orsz. képviselő *Székely Kálmán* belügyminiszter elé, ki válaszában megígérte, hogy az ügyet behatóan megvizsgálja s a méltányos elintézkést kilátásba helyezte.

— Néppárti gyűlések. Olyan ennek a mi zászlónkra írott elvnek az ereje, mint a tavaszé, mely felolvasztja a közönyösség jegét és új életet hirdet. Tegnap még hírét sem hallottuk, ma már milliókat lelkesít és holnap és aztán már magának követeli a jövőt. A nép lelke, nek, soká visszafojtott érzelmeinek ösztinte, hatalmas megnyilatkozása ez. Az elmúlt vasárnapon négy helyen tartott népgyűlést a néppárt, a melyről a szabadelvűek azt merik állítani, hogy „nincs talaja a népben”. Az ország négy különböző pontján gyűlt össze a polgárság, hallgatni a néppárt elveit és erőt szedni a jövő kemény küzdelmeire. Mind a négy gyűlés magyar vidéken, magyar polgárok jelenlétében folyt le s ebből újra láthatják a szabadelvűek, hogy a néppártnak nem csak a nemzetiségek közt van vonzereje, hanem első sorban a magyarság között, még pedig akkora, a minővel egyetlen más párt sem dicsekedhetik. Fényesen, a néppárt elveinek tisztaságához, a néppárti polgárság politikai érettségéhez méltó sikerrel folytak le vasárnapi népgyűléseink Vácztól, a Székelyföldön és Tornócon. A váci demonstrációt különösen emelte az osztatlan szeretettel környezett pártvezér, gróf *Zichy Nándor* megjelenése, kinek, valamint kíséretének fogadására majd ezer ember seregett ki az állomásra, honnan valóságos diadalmenetben vonult be a nagymultu püspöki városba. Három órakor kezdődött a gyűlés, mintegy hater ember jelenlétében. Ennek az imponáns számnak tekintélyes részét a városi és vidéki intelligens elem

szolgáltatta. A Konstantin-tér háza ez alkalomra lobogó-díszat öltöttek s a lelkesedés az egész városban általános, mondhatni ünnepi volt. Gr. *Zichy Nándor* remek megnyitó beszédét a következő szavakkal fejezte:

Én nem azért állok és küzdök itt, hogy a néppártot hirdessem. Engem csak az buzdít, hogy a keresztény hit, hogy egyházam, hazám iránti szeretetemről tegyek tanúságot. A néppárt ennek a szeretetnek és igazságnak szolgál. Ha nem ezt cselekedné, nem érdemelné meg a nevét!

Ezután *Vassary Mihály* beszélt a kisgazdák és az iparosok helyzetéről és igen élesen kelt ki a bősze és a szabadipar ellen. *Révész István dunakeszi* plebános a revizióról és a választójogról mondott nagyhatású beszédet, végül ismét *Zichy Nándor* beszéde fejezte be a gyűlést.

A vágvécsei kerülethez tartozó *Tornócon* gr. *Zichy János*, dr. *Major Ferencz* és *Szentiványi Károly* beszélték szintén nagy közönség előtt, lelkes kitartásra buzdítván a népet pártjának magasztos elvei mellett. Méltóan sorakozott eme gyűlésekhez egy siker, mint lelkesedés tekintetében a Székelyföldön: *Kézdiszentléleken* és *Nagynyújtódon* tartott két népgyűlés. A Székelyföldön különösen erősen terjed a néppárt s mihelyt kitavaszodik, vagy harmincz népgyűlést fog tartani a különböző székely megyékben.

— Novemberi előléptetések a hadseregben. A novemberi előléptetésja hadseregben kisebb a májusinál. Egyedül a tábornoki kar nem panaszkodhatik, mert abban három altábornagyot táborszernagygyá neveztek ki, holott májusban csak két királyi herceg kapta meg ezt a rangot. Kineveztek továbbá 8 altábornagyot és 18 vezérornagyot. *Eszedessé* lépett elő: 3 a vezérszolgálatban, 10 a gyalogságban, vadász- és utászcsapatban és a vasuti- és távirőrezredben, 6 a lovasságban, 7 a táborítüzérségben, 1 a vartüzérségben, 1 a trén-csapatban és 1 a bosnyák csendőrségben. Ezredesek előléptetése dolgában a gyalogság járt legrosszabban. *Alezzredessé*: 6 a vezérkarban, 3 a mérnökkarban 12 a gyalogságban stb., 7 a lovasságban, 4 a táborítüzérségben, 1 vartüzérségben, 1 az egészségügyi- és 1 a trén-csapatoknál. Itt is a gyalogság huzta a rövidebbet; májusban 28-nál több gyalogos tisztet neveztek ki ezredessé. *Órnagygyá*: 6 a vezérkarban, 3 a mérnökkarban, 14 a gyalogságban stb., 10 a lovasságban, 9 a táborítüzérségben, 9 a trén-csapatban, 9 egyéb csapatban. A gyalogságban májusban 38-nál több órnagyot neveztek ki. A századosi és a hadnagyi kinevezés is csekélyebb.

A Székesfejérvári ezrednél a következő előléptetések történtek: *Zalavári Zsuzsanna* Károly cs. és kir. vezérornagy, a m. kir. V-ik honvéderület parancsnoka altábornagygyá lépett elő. A m. kir. 17-ik gyalogezrednél: *Fogarasi Tamásy Béla* alezredes ezredessé *Vadássy Ambros* órnagy ezredessé (Veszprém), *Monsparth Andor* főhadnagy II-od oszt. századosgyá (Veszprém), *Vámos Gyula* hadnagy főhadnagygyá, *Ferenczy Gyula* és *Szammer Pál* tiszthelyettesek hadnagygyá, (Veszprém). *Révész Ignác* törzserőster hadnagy-kezelőtiszt (át helyezve a m. kir. honvéderedhez Munkácsra) neveztek ki. A m. kir. csendőrségnél: tolcsvai *Nagy Gábor* százados órnagygyá neveztek ki. A cs. és kir. 69-ik gyalogezrednél: *Papáshy Kornél* főhadnagy II-od oszt. századosgyá (beosztva a kassai kat. realiskolához), *Pongrácz Károly* és *Majoros Árpád* hadnagyok főhadnagygyá (Budapest), *Dansinger Pál*, *Dermer János*, *Trautman Egon* és *Grim Károly* (Budapest) tiszthelyettesekké, Dr. *Traut György* ezredorvosgyá (Budapest) neveztek ki. A cs. kir. 12-ik dandár ezrednél: *Karlovitzgrundi József* Bódog főhadnagy I. oszt. századosgyá *Orestovicz Vilmos* hadnagy főhadnagygyá, *Gorup Wladimir* tiszt-

helyettes hadnagygyá (át helyezve a cs. kir. 6-ik dandár ezredhez Rzeszokvára) neveztek ki. *Ujházy Sándor* — *Ujházy Sándor* kir. ügyész fia — hadnagy lett és a cs. kir. 17-ik gyalogezredhez osztatott be.

— *Seidel* elítélve. Székesfejérvár városának hajdani délczei főkapitányát egy esztendei börtönrre és három esztendei hivatalvesztésre ítélte a magyar királyi Kuria. Ezzel szemben nincs apelláta, de lehet perújítás s hogy annak folyamán kicsoda dolgok kerülhetnek napfényre, azt most nem találgatjuk. Egyelőre bevégzett ténynyel állunk szemben. *Seidel* ráadásként a szürke daróc rabruhát; az a megbecsületlen, szomorú köntös váltja fel testén azt a karneol gombos díszmagyart, melyet annyi eleganciával hordott, mikor valamely ünnepélyes alkalommal az öskoronázó város tekintélyét képviselte. Megdöbbentően szomorú fordulat ez. Hatalmas erejű figyelmeztetés mindazoknak, a kik szemérmetlenül vétkeznek a tisztesség ellen azon a helyen, melyre őket polgártársaik bizalommal emelte. A temetőbe kísérelő haragszó egy koudulása ama bizonyos „rendszer,” a lelkiismeretlenség rendszere felett. Azonban, ezt az erkölcsi gyöngyöt levetve, még is valami részvétet érzünk a lelkiünk mélyén. Tudjuk, érezzük, hogy ez a különben szimpatikus ember nem volt öntudatos vétkező. csak egy könnyelmű gyöngye karakter, a kit csupán léhasága vitt a bűnre és tett a rendszer áldozatává. Okuljanak ebből az esetből a békét illet, a kik föntartják és terjesztik a korrupciót. Ez csak egy eltaposott glizista a korrupció fertőjében, de másokra is rá kerülhet a sor...

— *Fonyogott levelek* A zsarolásnak immár nem új, de gyakran észrevehető módjához folyamodott egy, még ezideig szabadon járókelő bandita, a kinek már jóformán nyakán tartja kezét a székesfejérvári rendőrség. Városunk egyik köztisztelőben álló előkelő családjához napok óta érkezik a fonyogott levelek, melyeknek írója valamennyiüket kiirtással fenyegeti, ha bizonyos meghatározott pénzeszámot a levélben jelzett helyre ki nem tesznek. Az egyik levélben tizenkét társára célozva, fejenként öt forintot kér a titkos levélíró, ellenkező esetben egy éjjeli támadást helyez kilátásba. Bár a levelek tartalma erősen regényes színezetű, mindazonáltal folytonos regegésben tartották a tisztas családok. Legészélszörűbbnek látszott ugyan a rendőrséghez fordulni, oltalomért, de az erre vonatkozó jelszavakra való tekintettel ezt eleinte halogatták míg végre kénytelenek voltak jelentést tenni a dologról. mert félelmükben már az utcára sem mertek kilépni. A rendőrség a vett étesülés után a házat nyomban őrizet alá vétette s most is állandóan ott cirkálnak a rendőrség emberei. Egyéb intézkedéseket is tettek s így valószínű, hogy, ha ugyan tényleg van valami alapja a rejtélyes históriának, legközelebb burokra kerül a gazember. Alapos a gyanu, hogy a leveleket a háznak egy ebocsajtott alkalmazottja írta, mert felette jól van értesülve a család intim viszonyairól s az sem lehetetlen, hogy jelenleg is van ott büntetés a családtagok között. A kínosan érdekelt család nyugalma érdekében magunk is kíváncsián várjuk a további fejleményeket.

— *Kincsek Béla*. Van-e Székesfejérváron kávéház, hol ezt a nevet nem ismerik. Körülgette, mint más, a híreket néhány esztendővel ezelőtt a „Székesfehérvár és Vidéke” szerkesztőségében, honnan azonban holmi differenciák miatt válnia kellett. Azóta különböző helyeken élt, küzdött, a hogy tudott, végre ez év tavaszán a fővárosba került s ott egy könyvnyomtatásnak lett sorkonkint fizetett munkatársa, a mig ottan is elescsapták. *Kincsek* (Kincses) azért tovább is hirlapíróként szerepelt és egy *Gergely Zsigmond* nevű fiatal emberrel ismerkedett meg, a ki egy havi folyóirat munkatársának vállalta magát. A két hirlapíró azután együtt porlyáztak be a nem egészen tiszta lelkiismeretű emberek előzőiből és leleplezéseikkel felvevődözve megszarolták őket. Most azután rajtavertették. Egy köspályán működő fővárosi embert akartak megszarolni. Az illető azonban a rendőrséghez fordult, a mely azután *Kincsek* és *Gergelyt*

ma reggel letartóztatta. Mind a kettőt holnap az ügyészségre kísérik át.

Egy veszedelmes tolvaj elfogatása. Az utóbbi időben többször adtunk hírt a napról-napra megismétlődő tolvajlásokról, melyeknek tettese rendszerint a szegény családeket fosztogatja. Tegnap végre sikerült elcsipni a gézen-güzt, a ki egész hivatásszerűleg üzte ezt a mesterséget. Tegnap reggel Lövinger Mór palotai utcai lakos kocsisának, Csizmadia István-
nak örüje tünt el az istálóból s midőn a tolvaj ott estefelé újabb látogatást szándékozott tenni, a kocsis, gyanut fogván, rendőrökért küldött, kik azután erős hajszá után szerencsésen elcsípték és fölksérték a rendőrségre, hol Polczér Péter rkapitány nyomban vallatóra fogta. Kiderült, hogy a jeni születésű szervenvelyes tolvajt közönséges polgári nevén Cs. Szabó Jánosnak hívják, de itt-ott Laki József néven, sőt mint Kőszegi István is szerepelt. Szolgálatke-
resés ürügye alatt sorra járta a kocsisok tan-nyait s a gyanutlan embereket a legelső ked-vező alkalommal meglopta, nem ritkán telje-
sen kifosztotta. A Laki névhez úgy jutott, hogy mintegy két hónappal ezelőtt, midőn egy régebbi esetéből kifolyólag rászabott két hónapi börtönbüntetést kitöltötte beállított a „Fekete Sas” szállóába s az ott alkalmazott mindenese-
nek, Laki Józsefnek katonakönyvét, egyébb ruháival s a többi családok holmijaival együtt ellopta. Azóta állandóan lopások élt s az így szerzett holmi egy részét Várpalotára szállí-
totta, hol, úgy látszik, czinkosai vannak. A katonakönyv révén eszközölt névsere furcsa kis kalandba keverte tegnap Lizi Józsefet. A várpalota mellett levő Ós községbe ment a szüleihez látogatába, de még jól meg sem me-
legedett odahaza, a palotai és n.-ladányi csend-
őrök letartóztatták abban a hiszemben, hogy ez a régen keresett tolvaj. A legény csak hosszabb bizonygatás után tudott a kényes helyzetből kilábolni, miután beigazolta, hogy ő a keresettnek csupán egyik áldozata. Szabót még egyre vallatja a rendőrség s már eddig négy lopást beismert. Legközelebb átadják a kir. ügyészségnek, honnan bizonyosan nem fogják egyhamar elereszteni.

Színház.

Október 31.

Hangverseny. Október 31-én tartotta a szé-kesfehérvári V. honvéd kerület zenekara Fri-
csay Richard karmester vezetése mellett a vá-rosi színházban zenekari hangversenyt, a mely a zenei részt illetőleg kitűnően sikerült, sajnos azonban, nem mondható ugyanaz az anyagi sikerről, s így a katonai özegek és árvák alapjára nem sok jutott, közönségünk meglehe-
tős részvétele miatt, pedig tekintve a jóté-
kony czélt, melynek a hangverseny szolgálni hivatva volt, méltán volt elvárható, hogy közön-
ségünk azt hathatós támogatásban fogja része-
síteni annál is inkább, mert a honvédzenekar zenéjét, mióta az Fricsay karmester szakavá-
tott vezetése alatt áll, közönségünknek oly gyakran van alkalmá ingyen élvezni, ha tehát ez alkalommal egyszer a zenekar meghálga-
tásáért csekély áldozatot kellett volna hozni, alig menthető közönségünk távolmaradása.

A mi a hangverseny zenei oldalát illeti feltétlen elismerés és dicséret illeti annak rendezőjét, Fricsay Richard honvéd karmestert kinek úgy a műsor összeállítása valamint az előadott nagyszabású művek precíz betanítása körüli buzgalma oly szép sikerre vezette a le-
folyt hangversenyt.

A két ciklusból álló műsor bevezetését képezte Mendelssohn „Hebridák” nyitánya melynek édes behelzélő zenéje a derék zenekar által szép árnyalással előadva nagy tetszésben részesült.

Az utána következő „Barcasolla” szerzője Anderson Péter ugyan ismeretlen előttünk, de az előadott compositiójából következtetünk arra, hogy az egy nagy zenei képzettségű és az or-
cheszszállásban is teljesen jártos s annak minden fortélyát felhasználni tudó egyén tollából ke-
rült ki.

Ugy ennek, mint Brahms kedves magyar

tánczainak rendületes előadása a közönségnek nagy élvezetet nyújtott

Legszébb pontja a műsornak volt Grieg-
nek „Peer Gynt” című zenei gondolatokban gazdag költeménye, melynek mind a 4 része valódi műremeke a zeneirodalomnak. E nagy nehézségű műnek finom műnancirozása egyöntetű összevágó előadása nagy dicséretre szolgál úgy a zenekarnak, mint vezetőjének. Az elra-
gadtatott közönség zajos tetszés nyilatvitásai között ismételnie kellett az utolsó részt.

Kövíd szünet után előadott Bethoventől „Willington győzelme” vagy a Vittoriai ütkö-
zet című zenei költemény, melynek a csata-
zajt imitáló hatalmas accórdjai között kellemes-
en hatott a porosz himnus classzikus melódiája és annak változatos variációi.

A jelen volt szép közönség egy jól sike-
rült hangverseny impresszióival hagyta el a színházat 1/2 10 óra tájban.

November 1.

A molnár és gyermeke. Halottak estéje lé-
vén, természetesen előkerült Raupach elpusz-
títhatatlan rémdrámája. Az idő vasfoga sok mindent megemészt, az örök feledés betakarja, eltemeti Somló Sándor, Gerő Károly, továbbá a Prém és Bokor Jozsefek pályadíjnyertes alkotásait, de a vén zsguroi Reinhold százszór meghalva is újra föl-föltámad, legalább egyszer egy esztendőben, és mindannyiszor legalább is száz helyen egyszerre. S ha a jelek nem csalnak, még csak ezután lesz belőle zsáner, talán egész szimfionrodalom. Mert őh ki tudja mit rejt mé-
hében a jövő, azaz hogy a — spiritizmus. A közfenség, mely ezuttal jó részben a külváro-
sokból és a kaszárnyákból került ki, egész odaadással élvezte az öreg molnár gyótródéseit, Mária lemondását, Konrád favöláját és a sirásó mókáit, féképpen pedig a szellemek defilrozását. Gady Aranka (Mária) csinosán küzködött szé-
relmével es gyermeki kötelességével, mind a halálig, mely igen megható volt, szinte bosszan-
koztunk, hogy Déri (Ewald lelkész) olyan gé-
piesen forgolódott körülötte. Szepessy (Reinhold) elemében volt, szinte tulerősen realizált. Kal-
márral (Konrád) még mindig nem tudunk meg-
barátkozni. Kovács — dicséretére legyen mondva — igen derék sirásó volt. A többit majd más-
F-y.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

70.-56

Késmárki állami szövő-ipar-iskola volt növendéke.

NEHR JÁNOS

mű-szövő,

Székesfejérvár, Könyök-utca 6-ik szám
bejárat Kórház-utca felől.

Készít mindennemű damaszt asztalterítő-
ket, asztalkendőket, törülközőket, damaszt ág-
huzatokat szegélyezve. Damaszt grádlit, alsó
párnákat. Kalótaszegi függönyöket, kenyérruhá-
kat. Tejgazdaságok részére kitűnő minőségű
sajt vásznat, gazdasági czélokra varrásnélküli
szákokat.

Varrásnélküli lepedők bezegye, erős használatra, drbja
90 krtól 3 forint.

Asztalterítők 2 forinttól 30 forintig.

Asztalkendők 4 frttól tucztaja 14 forintig.
Törülköző kendő 3 frttól tucztaja 18 frtig.

Egyszersmind bátor vagyok megjegyezni,
hogy szakszerű berendezésem folytán azon kel-
lemes helyzetben vagyok, hogy készítményeimet
15 %-kal olcsóbban készíthetem, mint eddig.

Vendéglősök részére ASZTALTERÍTŐK, tetszész-
szerinti névbeszövessel drbja 1 frt 70 krtól 5 frtig.

Minden menyasszonyi kelengyébe a név, czimer vagy mo-
nogrammm beszövészt minden árfelemlés nélkül elfogadom,
a melyek nálam szövetnek.

A szövészet iránt érdeklődők szövészetemet bármikor megtekinthetik.

Raktár: KNAZOVITZKY BÉLA urnál,
Nádor-utca, Ree ház.

Szives pártfogását, esetleg szövészetem személyes
megtekintését kérve vagyok
259. 10.—10. teljes tisztelettel

NEHR JÁNOS

műszövő,

a késmárki áll. szövő-ipar-iskola volt növendéke.

Két jó házból való fiu tanulóul fólvetik.

Kitüntetve az országos ipar-egyesület által 1899.

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Székely-című: CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas” szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltanak.

Hullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

„Sírkoszorúk”

Nyomatott Számmar Imrénél, Székesfejérvárott.